

500 Kč, byla by to důležitá okolnost pro přesvědčení, zda bylo ujednáno měsíční nájemné jen 160 Kč a zda toto bylo jediným nájemným, jak to tvrdí žalobce. Právem konečně vytýká dovolání, že odvolací soud nepřihlížel ke zjištění prvního soudu o tom, že podle jeho zkušenosti činí v L. měsíční činže za třípokojový byt 500 Kč až 600 Kč a nikoliv 160 Kč, jak to žalovaný platil. Šlo o zjištění notorické skutečnosti podle § 269 c. ř. s. a to zjištění důležité, ježto z toho lze čerpati přesvědčení, zda je pravdivé tvrzení žalobcovo, že byla smluvena jen měsíční činže 160 Kč, a že neměla býti doplňována z t. zv. stavebního příspěvku. Odvolací soud se sice ve svých důvodech zmiňuje také o předpokladu prvního soudu o přiměřené měsíční nájemní hodnotě 500 Kč až 600 Kč za takový byt, ale jen pokud stručně reprodukuje důvody prvního soudu, kdežto sám se s významem této okolnosti pro tento spor nevypořádal. Svrchu zmíněné rozpory se spisy, jež záleží v tom, že odvolací soud nepřihlížel k podstatným skutečnostem ze spisů zjevným, zde tedy jsou, ale nemohou býti nejvyšším soudem napraveny, protože zasahují do oboru hodnocení důkazů. Skutková zjištění pro rozhodnutí sporu důležitá jest totiž činiti podle výsledků veškerého jednání a všech provedených důkazů (§§ 272 a 463 c. ř. s.), a nejvyšší soud nemůže věděti, jak bude odvolací soud hodnotiti okolnosti, k nimž dosud nepřihlížel, v jejich vztahu k ostatním výsledkům jednání a dokazování, a jak bude posuzovati odvolací důvody žalobcovy, který vytýká prvnímu soudu mimo jiné také neúplnost řízení a nesprávné hodnocení důkazů.

Čís. 14766.

K § 1497 obč. zák.

Předpisu § 1497 obč. zák. o řádném pokračování v řízení jest použití obdobou i při lhůtách propadných § 933 obč. zák.

(Rozh. ze dne 6. prosince 1935, Rv II 126/34.)

Žalobu ze správy pro vadu dobytka zamítl první soud proto, že spor byl ponechán delší dobu (15 měsíců) v klidu a že se tudíž jeho nárok promlčel, jak žalovaní namítli. Odvolací soud nevyhověl odvolání. Důvody: Procesní soud právem uznal, že žaloba ze správy byla prekludována, když v započatém sporu nebylo řádně pokračováno; z tohoto hlediska ovšem nebylo potřeba, aby procesní soud rozhodoval o merituu věci. Že nutno na souzený případ použití analogicky předpisu § 1497 obč. zák., plyne i z povahy sporu, neboť jde přece o žalobu ze správy pro vady dobytka, již zákonodárce úmyslně vázal na krátkou lhůtu, aby sporné skutečnosti mohly býti co nejdříve zjištěny, a i když nejde u žaloby takové o lhůtu promlčecí v technickém smyslu, je předpis o preklusi žaloby daleko přísnější, neboť tu už po 6 nedělích pomíjí nárok ze správy i nároky na náhradu škody opřené o právo ze správy.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle § 1497 obč. zák. přerušuje se promlčení podáním žaloby (jde tu o tak zv. materielně-právní účinek podané žaloby), ale jen pod podmínkou, že bude v řízení náležitě pokračováno; neděje-li se tak, má se promlčení pokládati za nepřerušené. Podle ustáleného rozhodování nejvyššího soudu v poslední době lze otázku, zda přes klid řízení bylo řádně pokračováno ve sporu podle § 1497 obč. zák., řešiti jen podle okolností případu (srov. rozh. čís. 9046, 9396, 13378 sb. n. s.). Předpis § 1497 obč. zák. se vztahuje přímo jen na přetržení promlčení, kdežto v § 933 obč. zák. běží o lhůty preklusivní (propadné), t. j. takové lhůty, při nichž je právo obmezeno zákonem jen na určitou přesně stanovenou dobu. Ale předpisu § 1497 obč. zák. nutno použítí obdobně i při lhůtách propadných, protože jde o lhůty podobné lhůtám promlčecím a úmysl zákona platí i pro takové lhůty (srovn. na př. rozh. čís. 3963 sb. n. s. a Dr. Klanga komentář k § 933 str. 580). Hledíc k okolnostem souzeného případu, kde jde o spor ze správy pro vadu krávy, pro který stanovena jest propadná lhůta 6nedělní, k níž jest hleděti z úřadu v každém údobí rozepře, a hledíc k tomu, že žalobce, který hlavní důraz klade na to, že řízení bylo ponecháno v klidu bez jeho vědomí jeho právním zástupcem, obnovil spor teprve 20. prosince 1932, tedy po více než 15 měsících, ač sám uvedl, že o klidu zvěděl již za 4 měsíce, nelze říci, že bylo ve sporu řádně pokračováno. Prohlášení tehdejšího právního zástupce žalobce učiněné dne 24. září 1931 souhlasně s odpůrcem, že ponechává tento spor v klidu, bylo účinným i pro žalobce (§ 34 c. ř. s.). Nečinnost žalobce po tak drahoun dobu měla pak v zápětí, že nenastalo přetržení promlčení, a že se naopak nárok žalobní promlčel a jest k věci hleděti tak, jako kdyby žaloba nebyla bývala vůbec podána (srov. na př. rozh. čís. 4180 a 12478 sb. n. s.).

Čís. 14767.

Měl-li se pacht skončiti podle smlouvy koncem hospodářského roku, ale skončil-li se pro zásah státního pozemkového úřadu uprostřed hospodářského roku, jest pachtýř povinen nahraditi vlastníkově převzaté ale neodevzdané zásoby podle cen platných koncem předešlého hospodářského roku. Taktéž pro otázku, zda pachtýř splnil smluvní povinnost, by odevzdal určitou část půdy čerstvě pohnojenou, je rozhodným stav koncem předešlého hospodářského roku.

(Rozh. ze dne 6. prosince 1935, Rv III 1009/34; důvody viz Úr. sb. čís. 2351.)

Čís. 14768.

K výkladu §§ 27, odst. 1 a 54 čís. 2 konk. řádu.

Nárok zaměstnancův z porušení z á k o n n é nebo kratší smluvené výpovědní lhůty podle § 27 odst. 1 konk. ř. jest pohledávkou za podstatou podle § 49 čís. 2 konk. ř.